

879 (79)

~~A/8/82~~ 1228

H. M. Mohlabe. K34/82

pp. 1128-1271

Bethany Mission,

P.O. Trichardtstad.

"Desertion"

21-6-1951.

Tema ya 16.

f. 5 x 43 p =

13 JUL 1951

22 pp typed: f 1-10-0

Mešoka.Temana ya 1a mešoka ya go thibêla moradi go thala.

2677 Lerato ke tšhelo tše tšhegolo kudu. Ge monna a nyaka mothšpa go-ba moradi, a wa swa ka pelong. Bjale ge a ka mmolabodiša mabapi le lerato a gana. Monna a swanetše go mōêla maamong. Macano a nthe ke go mo nyakêla mešoka, gore a mo fê pelo ya gagwe e sokologê e ma nyake. Bjale ge monna wa gagwe a ka phakisa a lemoga gore moradi a mo lebella tšona. O swanetše go mo nyakella ya gagwe mešoka ya gore a mo rate.

2678 Mešoka ke ditšhane tša meratišô. Bjale ditšhane tše we go bōnagala e ke dišumišwa ke basadi, ba dira gore banna ba bona ba ba rate. Ge go šumišwa bona fêla le banna ba

879

K34/82

1229

dišumisa. Ge monna a ka thadiša mo-gatša
monna yo mongwe, o swanetše go o šumisa. Ka
go šumisa mošaka o we, o dirēla gore pelo ya
mosadi e fihalē ya se ke ya gopola monna yo la
goba banna, a no bōna monna e ke ke yēna
fēla.

2679 Bjale ka Polaya - antēle Mampheng ngwana
šadi. Batho ba mong maina a bona ke a: monna
ke Maholē wa mosadi ke Madirē. Madirē o be
a tšere ke ba ga Mabakane ke monna yo ba goba
ba re ke Seleng. Bjale a kgēthana le Maholē yo
we Madirē. Ka morago ga kgēthano e we ya bona,
Wa monna a re go mosadi ke a swa ka wena, go
kaone go re ke nape ke go tšee. Mosadi go kwa-
gala gore o ilē a mo gana.

2680 Monna a ēla mosadi maanong. Madirē ke
mosadi wa lapa, yo we a goba a šetše a peya
tša ga gwe dipitša. Ka metha batho ba ba lomo-
gago ditaba ke basadi. Ge mosadi a furiwa bona
ba šetše ba mmone kgale. Mong mosadi yēna a

879

K34/82

1230

ka se ke a phakisa a lemoga. Ka baka la hganô ya mosadi, ~~1~~² mosepelêla. Dingaha a di game go thusa motho ka mo allago ka gôna.

2681 Maholê a thoba a ya Tading mo we go dulago ba ga Moraba. O ya ka mo we Tading, ka baka la go kwella gore go na le mosoka wa ga Moraba o ba o bitšago gore ke Mantopane. Mothare o we wa mantopane wa dira mosadi ka ôna, ke moka o motwapanetsiše. Monna wa gagwe a mmone thelo, o bôna monna e le yo nola wa go mo twapanetsiše. heina la monna yo we wa ga Moraba ba re ke Kgwadi-marema. O ile a thôma ka go mo laola, a mmotša the we a the nyakago. Molaolwa a dumêla. Bjale a mmotša gore o dira molato. A re dihgomo ke na tšo ke ta ba fa. Bjale a mo fa sethare se we mantopane. A mmotša gore o rulêlê wa thoka go rulêla o ta naiwa.

2682 Kgwadi-marema a fa Maholê mantopane. O ile a mmotša gore, ke a go fa, fêla o tebe gore ke hgwara ya gago. Mêmêmê ngwana o bola kôma a e bone. Ge o tšo swala hgwara e we ya ga-

879

K34/82

1231

go, wa se ke wa re o swadisitōe ke nna. A o tšeya
a bega badimu ba gagwe, gore ngwana wa lena
mantopane o wa tšwa, le se ke la mo swara ma-
tšogō, a ya šoma ka mokgwa o we mokgopedi a kgo-
petšego ka gōna. Ke kwê medirō ya gago. Bjale a mo
laeletša ka mokgwa o we o šomiwago ka ōna.

2683 Maholē a boya a rwele mantopane. Taba e ke
boloi, le ge boloi bja gōna e se bja go botšaya motho.
Ke boloi ka baka la gore ge o dira o ka se ke wa
botša motho gammōgō le motho yo we o mo dirago. O
ta no bōna ge monna wa gagwe a mo šišimiša.
A dira moradi ka mokgwa o we ngaka e mmutšitšego
ka gōna.

2684 Ditorō tša Madirē bošego, o lora a na le Maholē.
Bošego ge a robotōe le monna wa gagwe, o lala a
lora Maholē. O mmolēla ka leina la gagwe, ke mo-
ka a di go ōna ka di-sego. Monna wa gagwe
a mo šikinye. Ke moka a phafogē mo we borokong
bja gagwe. A thōmē go mmutšiša gore molato keng.
Ke moka a se ke a mmotšā thelo. Pelo ya mo-

879

K34/82

1932

sadi e ya swa. Bošego bja la bobedi a goma a
baeletša go mo lora. Bjale monna a mo o tella go
mmutšiša. A re nna a ke tšebe gore molato keng.

2685 Monna a traga a botša mmagwe. Ke makatša
ke moradi mma. Kang ngwanaka. A rōbale bošego o
lala a lora Maholē. Bjale ge ke mo šihintšie a pha-
fugilē, ge ke mmutšiša gore o mo lora ke mang le wena.
O mpotša kēla gore a ke tšebe gore molato keng. A o
ditebe ngwanakia, motho yo we ke mogwēra wa gagwe
yo mogolo. Bogwēra bjo we bja bona a re bjōna, e
ke ke bja go nyaka go tšeyana. Ge o se gōna, a
ba na taba le batho, ke pja mpepu ke mogadi le
se-wele.

2686 Seleng. a kwata kudu mo we a go ya a tya
moradi. A goma a boēla ka lapeng la moradi, a hwetša-
na a filo dula le go šila a sa šile. A goma a
~~mmutšiša~~ mmutšiša, a re o ke o mpotšie moradi gore
le tšhwa-e-tšane ka mogwa mang le Maholē yo we
le bošego o lalago o mo lora. Moradi a re nka se ke
ka tšeba ditaba tša melorō. Monna a ka a ēla tšoho baka-

879

K34/82

1233

ng la melorô ya mosadi wa gagwe. Ke moka a tiya mosadi. A tšhaba a napa a tšhabetšê mo tšhabêla ruri. Mmaga menna a re o na le phišô o be o sa swanêla go mo tiya.

2687 Madirê a napa a tšhaba le Maholê. Goma letšatši le we e be le ka se ke la dikêla. Šeleng a dula a lebella ge motho a ta fišha wa go tšša mosadi; ka gobane ke mathômô a mo tiya. Letšatši la dikêla a sa bônale, ka moswana le gôna la dikêla. Bjale a thôma go nyakêla mosadi. A kwa gore mosadi o tšhabilê le Maholê. A ya mo we mo-teng o we, a ya e mo hwetšana. A re o wa mmitša a gana. A goma a ya a tšbiša batswadi ba mosadi. Ke bona ba ya ba hwetšana gore ba tšhabile. Ba ba nyakiša ba ba hwetšana, ba ba swana.

2688 Ba ya na bo lapeng la bo Maholê. Ba fišha ba ba bega molato. Ke moka ba feta le moredi wa bona, ba ya naê gae. Ba dira gore mosadi a boêlê bogadi. A ba ganêla mathong. Bjale ba thôma go mo tiya. Ke ga go le bjale a ka a dumêla. Motho a se pudi ba ta tšwago ba go-

879
kile.

K34/82

1234

Le ge a e ya ka ntê a šadiwi moragô.

2689 Madirê a goma a tšhabêla ga Mahole. O ile a tšoga a re o ya nageny, kganthe ke moka o wa tšoga. Ba lebella gore o tša boya, ba bôna a tša boe. Ba ya bogadi go mo tšhola gôna, ba hwetšana a se gôna. Bjale ba gopola ga monna yola ba go ya ba mo tšeya gôna. Ba mo lata ba ya ba mohwetšana. Ba ile ba re go ba bôna ba sa tša kgojana ke moka ba tšhaba. ũe ba tšena ka mo tšeng ba hwetšana ba tšhe gôna. Bjale batšwadi ba Mahole ba re, ngwana re a mmotšha gore a boetšhe moradi wa batho, o wa gana. O re ke moradi wa gagwe. Ba ba botšha gore a ba nyalê.

2690 Maholê a na dikgoma. ũe batšwadi ba moradi ba ba ga fetšhe molato wa gore ba nyale, ba goma ba boêla gae. Ba dula ba lebeletšhe gore ba-nyadi ba tšata ba go tša go nyala. Ba bôna go tša bônale motho. Ba re o wa nyatšha, taba kgolo re swanetšhe go iša ditaba kgorong. Mollê o fišetšha yo a o ôrago. Batšwadi ba moradi ba

879

K34/82

1935

wa ka baka la mokgonyana wa pele. O ba nyaka dikgomo.

2691 Batswadi ba mosadi ba isa ditaba hgorong ya ga Mothabê. Ba roma masogana ba ya ba tšema Mahole le Madivê. Ba tšiša batswadi ba monna gore ka moswana le a nyakêga hgorong. Bona ba ile ba tšhwa ba ba tšemile mosegare ka moka le bošego. Go na le motho yo we a ba lebeletšego, fêla ge yo mongwe wa bona a sware ke nageng, o ya naê. A ya a goma a boya naê. Ba ile ba tšemolwa ka moswana ge ditaba dibolwabolwa.

2692 Ka tšhola ya bona. Ba teiwa le gore a nyale. Ka moswana ge bosele, batswadi ba bona ba tšile. Ba ba tšemolla, ba dula na bô hgorong. Bjale ba thôma go ba tšhekiša. Bjale monna a re ke hwa ka yêna. Mosadi le yêna a re o re nna. Bjale molato keng o sa nyale. A re ke tšhoka dikgomo nka be ke ba filê. Bjale o tša fo go a peela wena o sa monyala. Ke tša mmerêhêla ka mo nyala. Bjale wena mosadi o reng, ka gobane monna a na dikgomo. O tša šoma a ba fa bjale ka ge lelena le mo

879

K34/82

1236

okwa. Kgōri ya re a ba teiwē. Ba thōma ka wa mosadi, ba mo ngatedisā, a patama gare ga banna. Monna tiya a mo tiya maragō. A fêla a mmutšiša gore o ̣a bẹla bogadi. A fêla a re nka se bọelē. Ka moragō ba tiya wa monna. ke yēna ba fêla ba mmutšiša gore, o ̣a mo gomēla. A re mpolueng le jeng, ge le mosadi ke wa ka.

2693 Kgōrō ya re a nyale, ka baka la gore ba gomarēlane. ̣o tiya mo la e be ba gopola gore ba ̣a hwa mo we ba ba botšago. ̣o ̣oga ka lona letšatši le we ba go ba tiya ka lona, Mahole ba re ke Polaya-o-jē-Madivē ke Mampheng se ̣hagala mokopu o na le mmōtō. Ba re go monna sepela o gapa dikgomo o ̣tē na-tšo ka tšatši la gore.

2694 Polaya-onte a tšhaba le Mampheng ba tšhabēla Kolwe. Ka baka la go ̣teba gore dikgomo a digōna, a re go fịha gue a napa a tšhaba le mosadi. O ile naē makgoweng go mmērēkēla. Bjale a ba ka ba ba lata, ka ba-ka la gore mo we ba ilego a ba ̣ebe ke motho.

2695 Batswedi ba moradi ba šala ba thōpha dikgomo ba fa šaleng. Bjale mokgonyana wa go thudiwa a re go bo makgolo wa gagwe kgale, le mpeile kae. Ba re go thwa re bolabola di a twenya, e fêla re thapatšitše ke ngwana. Dikgomo tšona a di gōna. Ba mo šupa yo mongwê mosadi, ke ngwana wa mammuwi wa dikgomo tša gagwe. Monna a re ke godilê ke nyaku go tšeya moradi yo mogolo. O bolabola ka mokgwa o we ka baka la gore, mo kgwata ya trōgō e gatilego le ya koto le yōna e ta gata gona. Bjale ba kwatamiša letolo, ba hwetšana dikgomo, ba mo fa. Ke moka molato wa bona wa fêla o e ta mo we.

2696 Makole le Madivê ba boya makgoweng. Ba fi-
tha ba tēnēla ka moteng wa bo manna. Pele
ga gore ba kgōrō ba diya molata, yēna ka nuōi
a e kiša a swere masome a mathano a diponto
a fiša a fa kgōrō. Ka lebaka le we kgomo e be
ba bala gore ke diponto tše tharo. Bjale ba hwetša-
na gore o ntšhitše 16 ya dikgomo dinago le dipudi tše
nnē. Ke moka ba kgōrō ba bitsa batswadi ba moradi
ba ba fa thoto ya bona. Molato wa bona wa fêla

879

K34/82

1238

o e tã mo we. Mahole a feta le mosela wa tšhipa
ya gagwe ka baka la mantopane.

Temana ya 2^b Šala-ntatele.

2697 Šala-ntatele, ke mošoka o mongwe wa bobedi
wa go dira gore mosadi a gorate. Monna ge a ka di-
ra gore mosadi a morate ka baka la mešoka, ke moka
ke kgwara ya gagwe. Šela mong wa mosadi ge a ka
phakiša a lemoga, o swanetsše go mosepelêla. Motho o
theba tšeba mekgwa ya mosadi ka go dula naê. Bjale
ge a ka bōna mosadi a sa šome mo we a goba a šo-
ma pele, le go lebendišana ba sa lebendišane bjale
ka pele. O tã phakiša a le-moga gore go na le
tšhengwê. Bjale ka goriale mo we o swanetsše go mo se-
pelêla.

2698 Bjale ka Khašane le Matrabolê ngwana sekga-
ka. Khašane ke wa ga Malesa. Bjale o ile a tšeya
mosadi yo we ga boše a sa tšadiši motho. A dula
le mosadi mo we a goba a dira naê bana ba ba-
bedi. Ntwa le dikōmano e be di se gōna magare-
ng ga bona. Monna a e kēla mo we a ya go le

879

K34/82

1239

mosadi le yēna a le bjale.

2699 Matsabole a ganēla monna wa gagwe malabō. Ka bošego bjo bongwe monna a re go mosadi sokologela ka mono, a gana. A mmutšiša gore molato keng. A re ke lapile, a ka tšhwa ke dutši ke tšhwele ke šoma. A thōma go nahala gore molato wa mosadi keng, a homola a re ke a tšhediša phefo. Ka moswana ge bošele a no bolabola naē ditaba fēla ka ntšē le tšela tša bošego. A no bona e ke wa mo tswenya a nyake go bolabola. Monna e kwa bošhoko kudu, ka baka la mokgwa wa mosadi wa gagwe.

2700 Mmagwē Khašene a mmotšha gore a mosepelele. Wa bōna mosadi a na le mokgwa gona le tšhengwē ka gare. Morwa wa gagwe a re ke a tšhokomela mantšu a mmagwe. Mosadi wa gagwe a tšwela pele le go rōbala le ditšwaro. Bjale monna a ba a kwata a mo iša tšheata a motiya. O ile a mo tiya bošego ka ngwakhong. Ba fo kwa ka mosadi ge a lla. Bjale ba šitwa go lamola ntwa ya ka ngwakhong. Wa ~~monna~~ monna a kgola ka mokgwa o we a kgolwago ka ōna a mo lesetšha.

879

K34/82

1240.

2701 Monna a bitša ba gabō go tlo mo kwirā taba ye moradi. Ka mawana moradi a re go mmatswala wa gagwe, nna ke a tōga ka baka la gore monna o nyaka go mpolae. Bjale mmatswala wa gagwe a botša morwa wa gagwe, gore ke hwa moradi wa gago o re o wa tōga. Ka baka la gore wena o nyaka go'molaya. A thōma go laudišetša mmagwe ntwa ya bona. Bjale mmagwe a re ke go butšitše gore o swanetše go mo sepelela. Bjale o kwatle o re o wa tōga, ke likile gore ke a mo thibēla a dumele. Bohaone ke gore o bitše ba gabō le ba geno le tē le hwe gore o tōgelang. Ke ge monna a tšama a ba bitša.

2702 Kopano ya ba bitšiwā. Bjale monna a re le bitša ke nna ba bina Tshwene le ba bina kgomo. Ke fapana le moradi waka, ka baka la gorōbala le ditšwaro. Bjale ge ke mmutšiša gore molato keng a robala le ditšwaro, o mpotša gore o lapile. Ka bošego bjo bo latelago gwa noba bjale, ka bjo bongwe gwa no ba bjale. Nna ke ge ke fēla pela ke motiya. Ke moka ke yōna phapanō yaka le yēna.

879

K34/82

1941

2703 Dipolabolo tša Matsabole. Nna ke a mahala
 a ke febe the we monna a ntielago fhona. Tše we a
 rege nna ke rōbala le ditšwaro ke māka. A se mathō-
 mō ge ke dula naē, ke kgale ke dula naē, ke bile
 ke na le bana ba bararo naē. Ke ka ba bitša ba ũa
 le ũa hwetšana gore ka moka ga bona ba swana na-
 ē. Ke moka nna ke feditše.

2704 Ditaba tša ka ntong a di na fhatse. Ka go
 riale mo we wa nnete le wa māka a febje. Batswa-
 di ba mosadi ba š-manya ngwana wa bona. Ba
 mmotša gore rena re llē thoto ya ga Malesa. Ge
 nke gona le motho yo a go forago, rena a re di-
 nyake. Monna wa gago o bolabola nnete wena o di-
 yo morara. Ka moka ba ile ba sola mosadi. Monna
 ba ile ba mo sola ka go tiya.

2705 Makgolo wa monna le batswadi ba monna ba ya
 thopeng. Ka moragō ga mo batho ba palakane.
 Ba bitša monna ba ya naē thopeng. Ba mmotša
 gore o swanetše go tšama o kwella gore molato
 wa mosadi keng, goba o fo dira ka kgōlē goba o wa

879

A dumêla go tšama a laolêla moradi wa gagwe.

2706 Pheko ba ya ba mo fa šala-ntatele. Monna a diru ka motšwa o ba mmutšitšego ka ôna, wa go tšama a laola moradi wa gagwe. A ya go Mabhi Matsikinyane Moeny. Ngaha e we ba e rêta ka gore ke Matsikinyane wa motšoko ngaha se alafa baopa, ba-tswetšê ba ta ka go tšeya. A mo laola, a mmutšia gore ditadla dire monna yo mongwe o mo filê moratišo. O nyaka go mo tšeya. Bjale moradi o sa lua le dipelo, fêla wena a sa go bôna gore ke wena monna. Ke moka a laolêla šala-ntatele ya dumêla, a mo fa yôna

2707 Matsikinyane a mo fa šala-ntatele le mo fetolla pelo. Mo fetolla pelo a mmutšia gore a ê a ômêlê mapoto, o tšhele ka gôna a nwê le wena o nwê. Bjale ka šala-ntatele yôna, o tšotšê di-aparô tša gagwe, e ngwe o tšotšê diata tša gago. O re bošego kowa le robetšê o dirê tšê nkego o wa mo ralokiša, o fêlê o re ke ta go tšipa ka maswena pale, o diru o mo tšipa nyana. Ke mo-

879

K34/82

1243

ka o ta bōna a go lebella. Zēla o tēbe gore ke mo-
ka o ta go šala moragō kudu.

2708 Khašane a toga a rwele mešoka, a ya a dira
bjale ka ge ngaka e mmutšitšē. A re go fitša ga-
e, a botšā mosadi gore pelo yaka e duma mapoto,
o ke o ntšielē ōna. A ka a gana a dira ma-
poto a we. Ge a be-ile ka ngwahong, a ya a
tšhela mothare o la a sa boniwi. Bošego a dira ka
mokgwa o la a go butšwa ka ōna. Ge bošele a
mmutšitšā gore mapoto a la a bjang, ke gore a betšē
nwa. A kwatama fathe ka dihhuru, a fētha, a kga
a nwa. A re a betšē. Ke moka wa monna le yēna
a re ukgēlē, A mogēla a moka a nwa.

2709 Yaba pja mpepu Khašane le Matsabole. Ka ma-
banyana ba o kwa mosadi le tšhēgō la ntše e lela go
thaba. Bjale mmago monna a re se tšhase sa monna
yo la se tšhā šoma. Bošego bjo we a ya a tšola
ditšwaro, ke moka ba kwana. Go toga mo we ke moka
ba se sa nyaka go fa-pana. Matsabole o tete tšē le
sepa la monna, monna le yēna^o bjale. Wa bōna wa

879

K34/82

1244.

monna a nyarêla, ka moragô o ɕa bôna wa moradi.
 Khašane yo mongwe moradi a ka se ke a tšeya le
 moɕabo a ka se ke a ba naê, ka baka la gore mo
 we ba ɕago ba fo dula ba šalane moragô. le ge a
 ka re o wa thôma a ka ɕhe-ke a mo dumêla.

2710 Ntwa ya bona a e fele empa a e a ɕholwe.
 Ka baka la godišana mo we ga bona ba no tšama
 ba e lwa le diɕela. Ge ba lwele o ka ba wa re ka
 moswana o ɕa kwa ba bolabodišana mapapi le ntwa
 ya mabana, o no kwa go filore tuu e le ɕhêgô
 fêla. O we ke modirô wa mošoka o šala-ntate-
 le.

2711 Khašane a ja dihgomo tša baredi ba gagwe
 ka legano. Baredi ba gagwe ba nyadiwa, dihgomo tša
 êma ka lešaka. Bjale monna a re go moradi, ke rwa-
 netšê go tšeya moradi yo mongwe. A re o mo tšeya
 o ɕilo dula le mang. A re o ɕilo dula le nna. A re
 mankobô o we a ke o kgaphole. Ke moka a šitwa
 go tšeya moradi ka baka la gore moradi wa gagwe
 o wa gana. Ke moka dihgomo tša bona tša fêla
 ka le-gano. Batšwi ba dihgomo ba ɕhōka бага-

879

K34/82

1245

dibô ba bona. Ditaba tša bona tša fêla di ta mo
we.

Temana ya 3^c Mošoka wa moratišo.

2712 Moratišo ke ka-karetšo ya mehuta ya metoha
e we e šetšego e ngwadilwe ka mapepeng a ka gô-
dimu. Bjale gona le mong moratišo ka noši, o we kudu
o šumišwago ke basadi. O šumišwa ka metšwarêlô
ya basadi, ba e šumiša godimu ga banna, go di-
rêla gore monna a morate. O šumišwa kudu ke
basadi ba monna. Ka gobane monna le yêna le ge
a tšere basadi, basadi ba we a ba nyake ka moha,
gona le moradi yo a tšago ba tšwela a ba mamoratwê,
ka baka la moratišo. Moratišo o we wa basadi le
ôna o na le maata, ka baka la gore o wa kgôna
gore monna a se ke a le-bella ba bangwê basadi.

2713 Moratišo o baka ntêrê. Moratišo o we wa
basadi a wa loka, o bakhêla banna ntêrê. Ntêrê
ke gore sehuba tše tšegolo. Le ga ba tšeba
gore o na le bolwetši, a bana taba ba fo šu-
miša. Monna o wa latha moše wa gagwe kaba-

2714 Bjale ka Matebete Masete le Nkalane ngwana Mabakane. Monna yo Matebete o ile a beka Nhalane ngwana wa malome wa gagwe. Mo furiwa a na maano. Bjale a re go mosadi wa gagwe a mo nyakêlê mo^otabo. A ka a gana, a re o nyaka mang. A re ke nyaka Motšatši..... Ke moka a ya a bolabola naê, a dumêla. A thôma go phe-la naê ka bogwêra. Motšatši e be e le mothôlôgadi. Ba kwana le Nkalane ya ba sekhwekhwêe.

2715 Motšatši a peela Matebete ka moratišo. Ka moragô ga motšatši a se mahae, ba bôna Matebete a kgôlwa. Monna a ke a kgôlwa ga e e se mahgaweng. Ka tšatši la mo a gopotšê go tlo bôna mosadi wa gagwe, o fo fitša a êma ka matoto lapeng a mōna. Tša go ja le go ja a sa ja. Ke moka o tša fo ba a goma a eme ka matoto. Ka moragô ke moka a napa a sobeletšê, a se sa fêla a boya go tlo bôna mosadi wa gagwe.

879

K34/82

1247

2716 Motsatsi: o be a dula kgathamong ya Mongwana le kgorong. Bjale Nkhalane o be a dula mmotong wa lekgwareng ka sekhotopjana sa ga mabale. Meeti ba e nwa sediba sa ga Masete. Bjale basadi ba bangwe ba se go mosadi, le wena dira o ta bôna a boye. A gana a-re nka se ke ka re ke sa kgone go ja tshethô ka e thuta go ja tshethô. Ke mo-ka monna a napa a mititšoe ke le thanare. Le go ta a bôna mosadi wa gagwe a se sa ta. Mo-ng mosadi wa gagwe a sala a^e kgonere.

2717 Motsatsi: o be a dula moteng wa Malale. E be e le mosadi wa moratho wa Malale. Bjale monna yo we Malale e be e le moloji kudi. Ba ile ba moraka Makhutšwi ka baka la boloi. Ke ge a tlo dula ka mono ga Mořhabê. Ke nnete moloji a na lešupi. A se go fitša a se ru a fetše le ngwaga a loya mosadi wa Bjang yo we leina la gagwe ba go ba ba re ke Mmapoo. O ile a mo feferetša mo we a go ya a hwêla šo-keng. Ba mo nyakêla ba se ke ba mmôna, yêna a e ya a mmôna.

879

K34/82

1248

2718 Ba mmôna ka go tšama ba laola. Ge ba dutšai ba nyakêla, ba sa mmone. Kgantê^h yêna o ya a mmôna. Bjale ba bôna gore a ba mmone, ba tšama ba laola. Ke ge ditaola di ba šupa mo we setoto se nago gôna. Ke go ba botšaa gore mo diri wa tšôna yêna o ya a mmôna. Bjale sepelelang go na mo we, le ũa ya le mo hwetša fêla le ũa hwetšana a mo šennê. Ke mmotšê gore a yo le nyakiša, o ũa le iša mo we mohu a nago gôna. Ba ya ba dira bjale ka taelo ya ngaka. Ka nnete ba ya ba mo hwetša.

2719 Go rakiwa ga Malale ke ba ga Mothabê. Ka moragô ga mo ba tšô boya le setopo, ba ũe bolukite. Ba dira gore ba tšwe, bjale Malale a gana. Ke ge ba moraka ka moha le ba motšê wa gagwe. A toga a ya a dula Kubja-namê ga mmôgô le Motšatši moredi wa Mabjethe. Matebete o llê metšwarêlo ya Motšatši, a mo ša-la moragô.

879

K34/82

1249.

2720 Sa go ja moqwêra wa go sa kwa bodutu se ja wena. Monna ga a tšadile gae a e telwe. Matebete o ile a dula le Malale Kubjānamē. Motho ge a loya moteng wa gagwe ba boifa go a ro-gêla. Sa go ja Matebete a tše tebe ke motho, ka baka la gore o be a sa e a bōna ke motho. Ba ile ba no kwa ge ba bigiwa lehu, ba ya ba rwala ba ta ba phutha tšhōgō e we ya ga Masete A baka ba ya go mo tšentšha ka ngwakong wa mosadi, a owa ba napile ba mo iša mabiteng. Ke mpja e hwile lefelong, ga e na molato. Ke gore a ba ka ba e tapisā ka go tšama ba o kwa lehu la gagwe. O we ke mošoka wa basadi gōdimu ya banna.

2721 Bjale ka Matsikinyane le Manku. Matsikinyane ke wa ga Moeng. Ke ngaka e we ba rego ge ba e veta ba re ke Matsikinyane wa mokgoko ngaka se alafa baopa, batwetši ba ta ka go tšeya. Manku ke ngwana Maseōkhōma, o be a tšere ke Mofola Masummu. Bjale Mofola a hwa gwa šala morwa wa gagwe Matsobane wa lapa lešele. Moeng o na le mošoka wa šala-ntatele,

879

K34/82

1250

bjale ka ge mošoka o we wa gagwe o ngodilwê mo go 2707.

2722 Kwanô ya Matsikinyane le Manku. O ile a mo-loša monna wa gagwe a sa phela, mabapi le bogwêra fêla. Bjale moradi a magana. Ke ge a moêla maanong, a mo fa šala-ntatele. Ka moragô ge a re o bolabola naê, ba kwana. Ka moragô ga kwano e we ya bôna, ke ge monna wa Manku a e hwa. Bjale Mohgoko a šala a dutši le moradi ga bote.

2723 Manku a fa Matsikinyane moratišo. Ka moragô ga mo ba tšōane ditšhila, wa monna a gōgêla maoto moragô. Bjale moradi a kwa bo tšhoko kudu. Le yêna a mo sepelela le banna, ba mo la-
tšhela dipheko. A tše ya dipheko tše we a ya a phathagantšha le moratišo. A dira bjala ke moka wa monna a ya. Ke tšatši le we a goya a mo fa moratišo o we. A nyaka Manku kudu go feta basadi ba gagwe.

879

K34/82

1251

2724 Matšikinyane a latha bongaka ga mmôgô le motse wa gagwe. Sala - ntatele le moratišo di šoma modiro wa tšona. Manna ge a sa bone mosadi pelo e a swa, wa mosadi le yêna o bjale Manku a toga bogadi a ya a dula gagabô. ka ga Mašumu e be le šabetšê go šetšê fêla ba rwa. Ba šitwa go sala yo mmagô bôna ka moragô. A ya a dula le bana ba gagwe ga gabô. Kgadi a e dule ka gare ga motse, ka baka la gore e na le mulala mabe. Ba ile ba mo agêla wa ^{gagwe} bôna ngwako ka ntê ga le gora. Moeng a togêla wa gagwe motse ga mmôgô le ditaola a ya a dula le mothôlogadi yo we wa Mašumu.

2725 Batho ba ya ba dumala Matšikinyane moteng wa gagwe. Bjale ka ge e le ngaka, ge motho a babja ba ya go yêna go laola. Bjale ge ba e ya ba yo hwetsana a se gôna e le basadi fêla. Ge ba butšiša gore mokgalabjê o ile kae, ke mo ka bare o ile ka tšhobo. Bjale ke moka ba ê. Ge a bôna motho, o têna ka ngwahong, mosadi a mo tswalêla. Bjale ge a fitša a butšiša, o motšâ gore a ke tsebe ka mo a ilego, o be a le ga-na-mo, ke a bôna

879

K34/82

1252

o ile ka gae gagwe. Ke moka a bee a toge a
yo tsama a laola ga tie dingwe dingaka. Ke mo-
ka a fo dira bjale go fithela batho ba langwa di-
pelo tsa bona, ba sa thwe ba taya

2726 Matsikinyane e be e le yo mogolo kgorang ya
ga Moeng. Ge yo mongwe wa ga Moeng a e na
le taba le yo mongwe. O mmotša gore a tše a
kwe taba e we. Bjale le ge a bona e le wa le
loko la gabō o fo utama. Ke moka ba botše
basadi ga mmôgô le matsola-a-mpōna gore ge
a ile a šala a nyavêla, le mmotše ka moswana
a tlogêlê kowa gae gaka gona le ditaba. Ke
moka ka moswana ba molebelle ba se ke ba mmô-
na. Ba bee ba bolabole ditaba tie we a tše
gōna.

2727 Tulong ya Matsikinyane ba beya morwa wa gagwe
Bogêše. Ba kgobakana se-ana Moeng, ba rera ka
baka la bophaga bja mogolo wa bona. Ba se mowe
morerong wa bona, bokaone ke gore ~~ba~~ morwa wa
gagwe a dulê tulong ya papagwe. Ba kwana ka
mokgwa o we ga mmôgô le dikgadi. Ka tsatsi le

879

K34/82

1253

we ba mmeyago, ba ile ba mmotša le yêna a ba gôna. Ke moka Matsikinyane a napa a melu ka la peng la Manku. Ke modirô wa sala-ntatele le moratišo.

Temana ya 4^d Dikgarebe di fiwa meratišo

le tšona.

2728 Moratišo a o fiwi basadi le banna fêla, a owa le dikgarebe di a fiwa. Kgarebe e boṭe ge e lošitiwe, ka baka la gore monna wa gagwe o moṭhamile. Bjale ge diṭhamo di mo swanêla o wa napa a boṭefala kudu. Ka baka le we o ṭa hwetšana ka masogana ba tsetematšitše diphothwana ba bakile go yêna. Bjale ba bangwe ba nyaka go ṭhadiša, ba bangwe ba nyaka go dira bogwêra fêla. Ge mothepa e le tumêla ba gapi, a ka se fiwe meratišo. Moratišo a fiwa mo gani.

2729 Masogana a ba a sa fiwi mešaha ya meratišo. Kgale ke ge ba sa fiwi, ka baka la go tšhaba gore ba ka ba diêla melato ya go ṭhe fêlê. Ke gôna e be ba lošetša ke batswadi ba bona.

879

K34/82

1254

basadi. Bjale ba pakeno ga ba bjale ba loša ka nōi. Le dingaka tōa pakeno di fa masogana mešoka ya meratisō ga mmōgō le basadi. Molato keng, molato ke tsiba-sa-modimu. (tšhalete.)

2730 Bjale ka Seele Malesa le Mabokweng, ngwana Monqale. Ke tšona tša pakano. O ile a no mo loša e le mothepa. Masogana ka moka ba mmōna ba se na tabu naê. Bjale a se go mo loša ba kwana, ba-tswadi le bōna ba dumêla. Mosogana a phumula mothepa wa tšena bathong. Bjale masogana ya ba gōna ba mmōna go gore o boše. Ba thōma go mo mōnamōna.

2731 Malokeng a thōma go šišingwa monna wa gagwe. Ka tšatsi le lengwe monna a se o ya bogweng, a ya le makgate wa gagwe. Le ba fiñhile a ba lla legogo, ke moka ba tšena ba dula gōdimu ga legogo. Bjale a tšwa ka ngwakhong le saka la swa. Bona ge ba sala ba bokaletšie kangwakhong, ba gopola gore o ile go bitša bo makgate, kganthe ga go bjale o fogile. Bakgonyana ba we ba robala ka ngwakhong ba le nnozi, kganthe molaō ba swanetšie go rōbala le dikgarebe ka

879

ngwakong ka o thii.

K34/82

1955.

2732 Ke mosadi mang wa go fapana le monna mo a rōbalago, go riale ke mokgonyana. Ka morwana ga bo-sele, mokgonyana a bōna ngwana yo mongwe a kgasla kgauksi le molomo wa ngwako o we ba robetšego ka ga bna, a mmitšā. Ngwana a tša. A mo roma gore a yo mmitšetšā mo-kēte. A ya a mmitšā. A tša. A mmitšā gore sepela o botšā ba ga mahgolo, ke itšē ke tšilo bōna mosadi waka bjale a ke mmone. Motho yo we ke tše baka tša bona. Tša ya tša ba botšā. Ba thōma go nyahēla ngwana wa bona. Ba mo hwetšana a robetše le dikgarebe tša ga bō. Ba ile ba mo ōmanyā, a thōma go lla.

2733 Dikgarebe tša bo mahgate tša^{ya} tša fagēla mokgonyana buušwa. Mong mosadi wa mokgonyana a tšeke a ya. Ka morago ga mo ba ba file tša go ja ba llē. Ke moka dikgarebe tša palakana. Mokgonyana a šala le mahgate wa gagwe ka ngwakong. Kgantše molaō ke gore ge ba-kgonyana ba llē, dikgarebe di tšene ka ngwakong, ba yo ba ba fo katšā masogana ka ngwakong. Bjale di-

879

K34/82

1256

kgarebe tša bo makgate, dire di ka tše ke tša no
ba di dutši le monna wa mangwe mong monna a
tše gōna.

2734 Mokgonyana a laêla ba ga mahgolo wa gagwe,
a tšoga. Bjale ba ga mahgolo wa gagwe ba re go
mokgonyana wa bona, o tše ke wa fêla pele, ke
mosadi wa gago. Rena re ta bōna gore ngwana o
dira keng. O ile a no dumêla empa pelo ya ga-
gwe e tša thaba. Ge a fitšhile gae, a ba botša
ka mokgwa o we, a tša bōnago ka ōna. Batswadi
ba re bana ba pakēno ke diphelephethu. A netse no
homola o lebelle tše we ba ga mahgolo wa gago
ba go butšitšego tšhōna.

2735 Ka lebaka le we e be go biniwa koša ya
lepototšana. Koša e we e biniwa ke dikgarebe fêla.
Ba bagolo ba diyo ya ka go bōna fêla ga mmôgō
le masogana. Ba be ba i bina mosegare, ge le tša-
tši le dikêla ke moka e a fêla. Malokweng e
be e le malokwane wa bona. Ge go fedile koša
ya lepototšana, ba thōma go ba ba bina dipapadi
tše dingwe. Ke moka ba e tša mo we, go pala-

kana ke go ya malaong.

2736 Seele a tšhabisa Malokweng. Ka tšatši le lengwe, a bona gore moradi wa gagwe, o wa mogana ka baha la go fusiwa ke John. Mosogana yo we ke mosogana wa mathoka. O bereha ka lebenkeleng go rekiša diphathō tša makgowa. Ka moragō ga dipapadi tše we tša bona, ke moka a e go robala ka gae, o ya ka lebenkeleng. Bjale ka tšatši le lengwe ge dipapadi tša bona difêla, mosogana a tšoga a ya a lalla tšeleng ya go ya ka lebenkeleng. Ge a ra dutši mo we tšekhung tša gagwe a bona mothepe o feta. Ke moka a morwana, a re go yena o ya kae bošego bjo. Karabo a ya ka ya ba gōna. Ke ge a mo gōga a yo fitša naē gagabō.

2737 Malokweng a ya a tšhaba bogadi. Motho a dišumi e tše kgomo. Bošego o ile a laia a meremeretšitše ngwako. Ka morwana a meremerolla. Gwa kwala gore Malokweng o tšhabisitšwe, ka moragōnyana gwa kwala gore o buitē. Bjale ya ba dikama tšhaa. Bo no re gosa ge a bula ngwako, a dira tše nhego o ya ka ntē, kgantše ke moka o

nepa a e ya.

2738 Ba tšama ba laola gore ngwana wa bōna o dira keng. Batswadi ba mothepe ba ile ba thaba kudu ge ba a kwa gore ngwana wa bona o tšhabile le monna wa gagwe. Ba swaba kudu ge ba bona ngwana wa bona a tšo boya. Ba thōma go tšama ba laola gore ba kwe gore molato keng. Ditaola tša ba botša gore o kwiwa ke motho yo mongwe wa go kgeile di tšêbê. O ile a thōma a balabola naê, a gana. Bjale a mo êla masanong. O ile ka tšatši le lengwe a mofa the sepe, the sepe the we o be a tšhotšitšê the thare the gore a moate. Ka nnete o mo ratilê. A direle gore a mo tšee, a owa e noba le kgeswa la mmêrêkô. A ba fa pheko.

2739 Malokweng a kwana le monna wa gagwe. Ka moragô ga mo ngaka e ba fitšheko, ba ile ba e dirile ka molaô wa ngaka. Ba bōna a kwana le monna wa gagwe. Le monna a tšile bogweng, a bitša bo makgate a robala na bô ka ngwakong wa batšonyana. Ke nnete di tšhave di tšantšha bana ba batha. Mo la ba theke ba mo thepelela nkabe a the motšeya.

2740. Ka theko e ngwe ke go furiwa ke mosogana yo we a phelago naê. Go furiwa le gōna go dira gore motho a the ke a nyaka monna wa gagwe. Mora-di goba hgarebe ke ngwana. Ge monna yo we a phelago naê, ge a hare a e naê thekhung a motš'a gore ke nyaka go nupa ke go tšeya, o wa dumêla. Ka baka le we monna wa gagwe ge a mōna, a no bōna e ke a re monna, ka baka la gore a mo febe. O no bōna monna e le yo no la a robalago naê.

2741 Bjale ka Matale le Kokobetš'a Tselane. Matale ke ngwana Raganya. Kokobetš'a a ka a loša mothepe o we, a owa. Batswadi ba mothepe ba ile ba diya kwatamiša letolo, ka baka la molato wa papagwe Papago Matale o ile a swariwa ka ngwalong wa Mapae a na le moradi wa Mapae yo we leina la gagwe e lego Mahgobele ngwana Mokgath'a. Bjale a re a lefe ka dikgomo tš'e ditshelago. Monna yo we wa ga Raganya a thōka dikgomo tš'a go lefa. Ke ge a tšama a kwatamiša letolo. Bjale Maphowase a mogêla letolo le we ka leina la morwa wa gagwe.

2742 Dikgomo tša go nyala Matala diile tša fella bothofoolong bja papagwe. A o wa a gola^e le mosadi wa Kokobetša. Ba mmolotsana a ba a loga. Ka moragô a thôma go kwana le mosogana wa ga Mothabê. A mmogiša kôma ya banna le basadi. Bjale a re ge a e naê, a mmotša gore ke ʒo napa ka go tšeya. Ba kwana ba-keng sa tšeyano e we ya bona. Mosogana a ya a tšibisa mmagwe. Bjale mmagwe a gana. A mmotša gore ge o tenne ke go ja, o ka mo tšeya. A o ditebe gore o tšeya ke ba ga Tselane, gapê ba loya. Mosogana a kwa mantšu a we a mmagwe. Bjale a ʒheke a botša mothe pa gore motswadi wa ka o wa gana.

2743 Matala o gana Kokobetša ka baka la go fu-riwa ke moʒabo. A botša batswadi ba gagwe gore monna a ba fe. Monna yo we le rego le mphile yêna a ke mo nyake. Monna wa ka le fokeng a tšwêla pele le modirô wa go robala le mothe pa. ʒe mong monna wa gagwe ge a e ya go mmâna, o wa mo tšhaba. ʒe batswadi ba mo ômanya, O ba botša le yêna mohgonyana a dikwa

879

K34/82

1261ka ditšêbê tša gagwe.

2744 Dikobô tša go tšwa ga Tselane o be a para. O be a mo gana fêla dikobô tša bona a di apara. A re di tša lefiwa ke monna yo we a tša go ntšeya. Bjale Maphowase a re a lee le tšê la boya le tšê. Wena repela o ê bogwenng, o tša bôna mo a go tšhaba o tša goma wa tša wa mmop mpatša. Mosogana a dira bjale ka taêlô ya pupagwe. Bjale tšatši le we motšêpa o ile wa bitša bo makgate ba gagwe ba tša go mokgatella.

2745 Kokobetša le makgate wa gagwe ba swala mothepa ba tšhaba naê. Tšatši le we e be gona le bjale. Batswadi ba mosadi ba nwele kudu ba ta-gilwe. Bjale ba mo pepula, ba tšwa naê ka ngwakong. O kilo tšea ke a lla a tše ke a kwa ke motho. Yo la ga a lapile o fa yo la a mo pepula yo la le yêna bjale. Ba fa dira bjale bjale go tšhêla ba yo fitha ga Malehu kgaitšedi ya Kokobetša. A ba fa ngwako ba robala.

2746 Matala a tloga bošego a tloga. Masogana e be ba nwele, ba go ba gantšhe le go lapa ga go rwa la mothepa. Mothepa a wa ka wa galōša, a re bolwetšhe ke go tšetšella. A ba lesetšha ba diyo ōma ka boroko, ke moka a bula lebatlha a tloga. A tšha a tšena gae bošego. Batswadi ba makala fela ge a ba botšha ka mokgwa o we a ilega a tšhepela ka ōna. Bjale a ba botšha le gore mankobō o we wa lena a ke sa nyaka go bōna le ka mathō a ka. Masogana a ile ge a phafoga borokong, ba hwetšana gore o tlogile. Ba boya gae ba dula.

2747 Ba feneketšha dikobō ka tšhe tšhare. Maphowase ke moloi, Matala o be a ka tšhe ke a peya moteng wa ga Tselane. A butšhetšha gore dikobō o wa a para, ba re o wa apara. Ke ge ba e ya ka lebenkele ba yo rēka dikobō. A e tšha a difeneketšha ka ditšhare tšha gagwe. Ba e fa tšhe-baka tšhe iša. O ile a re go apara dikobō tšhe we, a thōma go kwa pelo ya gagwe e nyaka Kokobetšha. Ke gōna a kgōnago a kwana naē, a ba a mme-ka. O a peetšhe Kokobetšha ka baka la ditšhare.

2748 Go loma go baka malala-mabe. Go loma le gōna go dira gore mothepa kapa moradi a tše ke a bōna monna wa gagwe. Melomo ya batho e na le letswai, ba loka motho ka yōna, motho yo we o swanetše go kgōlwa. Bjale gore moradi o lumilwē, ge ba tšama ba laola ditaola diṭa ba batšā gore o diyo loma ke batho. Bjale ge ditomō tše we ge di sa tšwe melomong ya batswadi. Ba ṭa le-ka ka maatša go mmotšā gore ba go fora. Ge ba bōna gore ba pallwa, gōna ba ṭa mo ēla maano-ng. Go-ba yēna monna a ka dira gore a more-pele.

2749 Bjale ka yēna Maphowane Tselane le Mangua-ko ngwana Mmōla. Manguako o ile a ba moradi a sa dula lapeng la mmagwē, a ba a ba le bana ba ba bedi, a tšhešo a lošwa. Ka moragō ga mo Maphowane a hwetše ke moradi ka baka la go tiya. A re o loša basadi mo nageng ya ge-šū, ba mo gana. Ba dumēla ba goma ba tšhanoga ka baka la go lamiwa ke batho.

879

1264

K34/82

2750 Maphowase a thoba a ya ga Mametsä ke ge a yo kwana le mangwako. Bjale ka ge e le moradi, a mo thōma ka go dira bo nkana. A dumêla. Ka moragō ga mo a robetsie naē, a mmotša gore ke nyaka go napa ke go tšeya. Bjale ka ge a mo fihile a šitwa go gana, a dumêla. Ditaba tša ba tša tšena batwading. Bjale batwadi le bona ba kwana le taba e we. Monna a ba a nyala. O nyala a dutši le moradi. Ka tšatši le lengwe a boya gae, go bōna tša gae.

2751 Ba limi ba šala ba loma moradi. Ka moragō ga mo a bone tša gae, a goma a boēla bogweng. Ge a fihile a re o bitša moradi wa gawe. A mo melela mothela, ke gore a the ke a dinyaka. Bjale a thōma go mahala gore molato keng, a the ke a tšeba bjale ka ge a re šu a ke a oimana naē. A gopola gore ke a bōna phōō ke gore ka yu ka robala matsatši kowa gae. A roma motho yo mongwe gore a yo mo rapella. Dithapêlō tše we a tša ka tša kwana. Bošego a ya a robala a le nnozi.

879

K34/82

1265

2752 Monna a lala a kwatamile fathe ka dikhuyu. Bošego bjo we a ka a robala, ka baka la go ~~thē~~ net tēnēla ke phefo ka dikobong. Pelo ya gagwe e bošhoko kudu, e mmatša gore a tšame a o kwa gore molato keng. Ka moswana bja re gosa a tšama a kwella gore molato wa mosadi keng. Ditaola tša ya tša mmatša gore ba molumile. Ba lumi ba mmutsitšē gore wena o wa loya, o tlo bolaya bana ba gagwe, wa nyaka a gago madi. Ke mosadi wa gago o diyo bolaya ka dia-ta. Ba mmotšitšē tope tope, o kgotšwe. Ke moka o tšanugile a tša go nyaka. A laolēla pheko ya gagwe. Ditaola tša dumēla. A mmatša gore sepela o dira.

2753 Manguako a goma a rata Maphowane.

Ka moragô ga mo a laoletšē pheko e we ya gagwe, a napa a tšoga. A ya a dira pheko e we ya gagwe ka mohgwa o we a e tšebago ka gōna. A fōtša šeleng a ya a fa yo mongwe, a ya a mo fa. Ke moka pelo ya gagwe ya sokolaga ya mo nyaka. Ke moka a napa a beka mosadi wa gagwe ga mmōgō le banna ba la a dirilego le

879

K34/82

1266

banna ba bangwe. Ditaba tša bona tša fêla
di tša mo we.

2754 lekhaesa goba motsarami. Ke leina la
koša ya methepa le masogana. Koša e ya bona
e be e biniwa ka mabanyana, Ba bagolo e be ba
tša e bone. Ba e bina ka mabanyana bošego bja
tša bja wa utwe, mo we e rege ge ba boya
malaong ba se kwiwê ke ba bagolo. Ba bagolo e
be ba tša kwane le koša e we. Ka go riale mo
we ba tšhaba ba bina kgolê le magae. Molgoni
wa go kgôna go bina koša, dikgarebe di a mo hwê-
la. A ganiwi ke motho, yo mongwe le yo mongwe
o wa mo duma gore nke a ka tšeya nna.

2755. Bjale ka lehwelebe ngwana maile le Thailo Pô-
pêla. Pôpêla ga maile ke ga malome wa gagwe,
bjale mosadi wa gagwe ke lehwelebe. A bôna Di-
ale a kgôna go bina kudu, methepa ka moka
e mo lêla. Bjale mosogana yo we a kgetha
ngwana Maile. Ba ile ba kgařhana mo we
ba goba ba kwana le ka tšeano. Thailo e be

879

K34/82

1967

e phele. Ke gore go tše kone go bina. Mosadi yo mongwe le yo mongwe o thaba kudu ge ngwana wa gagwe a kgōna go bina. Ge e le phele o kwa mmagwe a re a bēla nna, o a betšē papagwe. O kwa boṭhoku kudu, le mo we košeng o ta tšoga ka baka la go swabisā ke moredi wa gagwe. Ke mokgwa o we ba nyakago ba-kgoni, gore ba ta bēlēga bana ba go kgōna go bina.

2756 Lehwelebe a gana Thaile. Ba ga Pōpēla ba ile ba iša pōō, ka morago ba ya ba nyala. Bjale ka tšatši le lengwe, monyadi a iša mosogana ka pudi ya kgata lapa. Mothepe a botšā batswadi ba gagwe, gore motho yo we wa lena a ke mampake. A reše mothomong le ta mmēlēgēla mosadi. Ba gopola gore ke dinyane, kgantše o wa re reša. Ba ile ba bolaya pudi e we ya kgata lapa. Ba ile ba šala ba ija le ka mo a ilego ba tša mo th tebe.

2757 Mokgonyena a goma le ka mathō a tša mmōna. A ya a botšā mmagwe Molaudi, a re mosadi ga gōna kowa ga malome. Monyadi le yēna

a ʒa mantšu a ngwana wa gagwe. Molaudi a ya
a ômanya kgaitšedi ya gagwe.

2758 Kgadi a e lle moteng, go riale ke Bobete papago
Lehwelebe. Ba leka ka maata gore a rate Thailo. A
gama a tiya monwana wa gagwe a šupa godimu. Bja-
le papagwe, a tiya moredi wa gagwe. A dutši a
mmotša gore o swanetše go a peya ga rakhadi wa
gago. Le ga go le bjale a ka a dumêla. O ile
a re go kgôna nna ke go bolaya. Ba mkgala ba
re mo lesetše, ge e le ngwana wa motho o dikwile.
A' ba kwêla a mo lesetša.

2759 Lehwelebe a e tekeletša ka thapo. Ka tša-
tši le lengwe mkgonyana a ʒa bogweng. O ile a roba-
la le bo makgate. Mong moradi o ile a robala ka
thuding. Bjale mkgonyana a re ba ga makgolo boka-
one ke go mpha tša ka. Ba kwa gore ngwana wa
bona a robala ka ngwakong. Ke ge ba thôma go
mo tiya. Ka moragô ga mo ba mo lesetšitše, a nupa
a ʒoga, Ba gopola gore o ya ka nte, kganthe o ya
go re ʒêma.

2760 Ba kitima ba ya ba kgaola thapo. Ge a fologela ka nokeng, a fitha a namela mentho. Kganthe monna yo mongwe wa motsumi o wa mmôna. A mahala ge a namela godimu e le gore a se lebaka: la go butšwa ga mentho. Ge a dutši a lebeletše gore mohepa o dirang, a bôna a bile a lekella, a dikuluga. A tšaba mokgôši a dutši a kitimela mo we a lego nšhe. Ba moše le bona ba tšhologela mokgôši. Ba hwetšana monna yo we a šetše a ripile thapo. Ba mo e-tetša ba mo iša ka gae. Papagwe a bona gore o gona le pelo.

2761 Lehwelebe a rata Thaiso. A ba^š ka ba ba ba sa mo tiya. O ile a leka ka maata go sokalla pelo ya moradi wa gagwe ka ditšhare. A ba a mokgôna. Ya ba gôna a bônago monna wa gagwe gore ke monna. Papagwe a se go bôna gore pelo ya gagwe e lukulugile, a napa a mmekela moradi wa gagwe. Ke moka a napa a ya a peya kgorong ya ga Pôpêla. Lekhaera le nyakilo tšhudiša Thaiso moradi. Ke moka ditaba tša bona tša fêla di e tša mo we.

Temana ya 2 Mešoka ya go thibela țogô ya bana

2762 Mešoka a e šumišwi go ba bagolo fêla uowa le ga bana ba e šumiša. Ka gobane mosadi a țhala monna wa gagwe, a tšeyana le yo mongwe. Moțhadiwa o swanetše go ța go tšeya bana ba gagwe ga mmôgô le dikgomo. Ʒantši ge mosadi a bôna gore o nyaka go tšhaba le monna yo mongwe, a na le bana. O dira gore bana ba ê ga makgolo wa bona. A ba țala ba we o ka hwetšanago bana ba dutši le papago bona. O ța hwetšana ba er na le makgolo wa bona.

2763 Bjale ka Masegabu ngwana Mašilu le ba ga mabakane. A tšhaba le monna yo mongwe. Ba ya ba gapa dikgomo tša bona, ba tšeya le bana. O ile a țhala a be a na le bana ba ba bedi ba ba țhankana. Bana ba we a ba ka ba dula ga papago bona, ba ile ba goma ba tšhabêla ga ga makgolo wa bona. A boêla a ya a ba bitša, ba țhe ke ba ga-na. Empa ge a fișha na bo ga-e, ke moka ba tšhaba. Moțhadiwa a ba a lapa a

879

K34/82

1271*

ntšha mathô a ba le-bella.

2764 Bjale ka Mmolawa, a thala Mosebu Magomane. O be a na le bana ba banê ka o thii e le mothankana. Bjale o ile ge a tšhaba, a ya a beya bana ga mahgolo wa bona. Bjale mahgolo wa bona a ba fa dithare tša gore ba theke ba nyuka papago bona. Bjale mothankana a gana go ja le go tšabêlwa. Monna a rêra dikgomo tša gagwe, ba mo fa tšona, a tšeya le bana. Bjale bana ba baretšana ba tšabêla ga mahgolo wa bona. Ngwana wa mothankana a šala ga papagwe.

2765 Ba phôphêla ke papago bona ba le ga mahgolo wa bona. Mothomong bana ba tšhaba ga papago bona ka baka la lerobo la moadi yo we ba dulago ka lapeng la gagwe. Bjale bana le ge ba ile ba ganêla ga mahgolo wa bona. Ka baka la pelo ya monna, e re e sa le ba ga mahgolo. Dikgomo tša go ba nyala di ile tša phôphêla lapeng la mahgolo wa gagwe. Go di gapêla a di gapêla ga la gwe lešaka.
mafello.

End S. 879.